Lietas Nr. C28413413
Lietas arhīva Nr. CA-0097-16/12

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2016.gada 21.martā

Zemgales apgabaltiesa
šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Belicka,
tiesneši S.Maršāne, I.Skudra,
ar tiesas sēdes sekretāri J.Zitāni,
piedaloties prasītāja pārstāvim /Persona B/,

izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē Aizkrauklē, Jaunceltnes ielā 5 civillietu SIA ,,Rīgas nam pārvaldnieks" prasībā pret /Persona A/ par izlikšanu no dzīvojamās telpas bez citas dzīvojamās platīb ierādīšanas un parāda piedziņu, kas ierosināta sakarā ar prasītājas apelācijas sūdzību par Rīgas pilsēt Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 11.marta spriedumu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2013.gada 16.septembrī SIA ,,Rīgas namu pārvaldnieks" Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā cēlusi prasī pret /Persona A/, kurā norādīts, ka SIA ,,Rīgas namu pārvaldnieks" kā Rīgas pašvaldības SIA ,,Kurzemes nam apsaimniekotājs" saistību un tiesību pārņēmēja saskaņā ar 2003.gada 29.decembra nekustamo īpašum apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr./numurs/, 2011.gada 5.jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgum Nr./numurs/ apsaimniekoja dzīvojamo māju /Adrese/. Atbildētājs bez izīrētāja piekrišanas dzīvoja /Adres Atbildētājam tikušas piešķirtas lietošanas tiesības uz minēto dzīvokli.

Situācijā, kad saskaņā ar likuma ,,Par dzīvojamo telpu īri" 2.panta otro daļu, 5.panta piekto da Civillikuma 1488.pantu starp pusēm pastāv faktiskās īres attiecības, atbildētāja pienākums bija maksāt p saņemtajiem pakalpojumiem, taču maksājumi par īri un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem vei neregulāri un nepilnā apmērā.

Atbildētājs dzīvokli ir lietojis un saņēmis komunālos pakalpojumus, taču nekādus konkrētus iebildumus p saņemtajiem pakalpojumiem nav sniedzis.

Atbildētājs nav maksājis par īri un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem par laika periodu 2009.gada 1.februāra līdz 2013.gada 1.jūlijam. Par norādīto laika periodu izveidojies pamatparāds Ls 3697,71.

2013.gada 30.janvārī un 26.augustā atbildētājam nosūtīts brīdinājums, vienlaikus uzaicinot atbildētā atbrīvot dzīvokli un nokārtot parādsaistības un brīdinot par prasības celšanu tiesā.

SIA ,,Rīgas namu pārvaldnieks" lūgusi tiesu izlikt /Persona A/ ar visām no viņa atkarīgām personām mantām no dzīvojamās telpas Nr./numurs/, kas atrodas /Adrese/, bez citas dzīvojamās platības ierādīšan piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu par īri un saņemtajiem pakalpojumiem Ls 3697,71 par lai periodu no 2009.gada 1.februāra līdz 2013.gada 1.jūlijam, visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus, kā arī at SIA ,,Rīgas namu pārvaldnieks" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 procentus gadā (liet 4.-5.lapa).

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 11.marta spriedumu SIA ,,Rīgas namu pārvaldniek prasība pret /Persona A/ par izlikšanu no dzīvojamās telpas bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas un parā piedziņu noraidīta.

Spriedumā norādīts, ka tiesa var atzīt īres attiecību pastāvēšanu, ja konstatēts, ka īres līguma saistīb pildījuši abi līdzēji, kas izpaužas telpu nodošanā lietošanā un īres maksas maksāšanā un pieņemšanā. Tie uzskatīja, ka prasītājas apgalvojums, ka atbildētājs /Adrese/ dzīvo no 2009.gada un to lieto, nav pierādī Pārbaudot dzīvokļa kartītes kopiju, tiesa secināja, ka /Persona A/ strīdus dzīvoklī bija pierakstīts laika posmā 1992.gada līdz 2000.gadam. No minētā secināms, ka atbildētājs nebija īrnieka ģimenes loceklis. Prasītājs ties sēdē nevarēja paskaidrot, kurš veicis maksājumus līdz 2009.gadam un uz kāda pamata dzīvoklis nodots lietoša atbildētājam. No Personu datu pārlūka tiesa konstatēja, ka /Persona A/ uzturēšanās adresi ārzemēs norādījis j 2013.gada 18.decembrī.

Prasītāja, ceļot prasību, atsaukusies uz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $28.^2$ pantu. Tiesas ieskatā minēt likuma normas izpratnē izīrētājs nevar izlikt personas no dzīvojamās telpas, neizbeidzot tās tiesiskās attiecīb uz kuru pamata personas ir ievietojušās dzīvojamā telpā, un līdz ar to prasītāja nepamatoti atsaukusies uz minē likuma „Par dzīvojamo telpu īri" normu, jo prasītāja nav pierādījusi, ka starp pusēm no 2009.gada 1.februāra lī 2014.gada 1.augustam pastāvēja īres tiesiskās attiecības. Jautājums par personas reģistrāciju un noņemšanu uzskaites dzīvesvietā, ko prasītājas ieskatā pierāda iesniegtais pierādījums - dzīvokļa kartītes kopija, jānošķir dzīvojamo telpu īres tiesiskajām attiecībām, jo dzīvesvietas reģistrācija vai tās anulēšana pati par sevi nepieš un neizbeidz dzīvojamās telpas lietošanas tiesības.

Tiesa norādīja, ka valsts un pašvaldības institūcijas lēmums ir priekšnoteikums, lai rastos dzīvojamās telp īres tiesiskās attiecības, tādēļ nav piemērojams Civillikuma 1488.pants, lai uz faktiskas dzīvošanas pamata atz īrnieka statusu valsts vai pašvaldību mājā esošajā dzīvoklī.

Piemērot Civillikuma 1488.pantu, uz ko, ceļot prasību, atsaukusies prasītāja, un atzīt īres tiesisko attiecī pastāvēšanu tiesa var tikai pie nosacījuma, ja īres līguma saistības pildījuši abi līdzēji un dzīvojamā telpa biju nodota īrniekam dzīvošanai (lietojumā vai turējumā) likumā noteiktajā kārtībā. Tiesa uzskatīja, ka prasītāja n pierādījusi, ka atbildētājam telpas nodotas dzīvošanai un atbildētājs maksājis par īri un komunālajie pakalpojumiem. Tādējādi nav pamatots prasītājas viedoklis, ka atbildētājam bija jāpaziņo par dzīvok atbrīvošanu.

Tiesa uzskatīja, ka prasītāja nav pierādījusi, ka laika posmā no 2009.gada 1.februāra līdz 2014.ga 1.augustam. dzīvojamā telpa /Adrese/ nodota atbildētājam dzīvošanai (lietojumā vai turējumā) likumā noteikta kārtībā un starp pusēm ir pastāvējušas īres tiesiskās attiecības, tāpēc prasība par izlikšanu no dzīvojamās telp un par parāda piedziņu, izvērtējot prasībā norādīto pamatu, ir noraidāma.

Spriedums pamatots ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, 96.panta piekto daļu, 193.pantu, likum ,,Par dzīvojamo telpu īri" 2panta otro daļu (lietas 61.-63.lapa).

Par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas spriedumu prasītāja SIA ,,Rīgas namu pārvaldnieks" iesnied apelācijas sūdzību, ar kuru minēto spriedumu pārsūdz pilnā apmērā.

Atsaucas uz Civilprocesa likuma 10.pantu un uzskata, ka atbildētājs, neierodoties uz tiesas sēdi, nav iebilc pret prasību, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.pantu prasītājam nav jāpierāda fakti, kurus nav apstrīdēju otra puse. Lietā ir fiksēts, ka atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādītos apstākļus un to pamatotīb

Uzskata, ka tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu, jo neinformēja prasītāju, ka viņa jāiesniedz papildus pierādījumi par faktu, ko likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējis atbildētājs. Šāds pienāku tiesai bija arī tādēļ, ka atbildētājs uz tiesas sēdēm neieradās un nevienu prasītājas izvirzīto pretenz neapstrīdēja.

Atsaucas uz Civilprocesa likuma 430.panta ceturto daļu un norāda, ka, ņemot vērā, ka tiesa pārkā Civilprocesa likuma 10.pantu un 93.panta ceturtās daļas nosacījumus, prasītājai nebija iespēja iesnie pierādījumus, kas pamatotu prasījumu.

Lūdz tiesu pilnībā apmierināt prasību.

Apelācijas sūdzība pamatota ar Civilprocesa likuma 10.panta, 93.panta pirmo, ceturto daļu, 96.panta piek daļu, 430.panta ceturto daļu (lietas 65.-66.lapa).

Atbildētājs /Persona A/ uz tiesas sēdi nav ieradies, par neierašanās iemesliem nav ziņojis. Par tiesas sēd laiku un vietu /Persona A/ paziņots 2015.gada 17.novembrī, nosūtot lūgumu par dokumentu izsniegša atbildētājam /Vieta/ kompetentajai iestādei (lietas 101.-103.lapa). 2015.gada 28.decembrī saņemts apliecinājum ka dokumenti piegādāti atbildētājam (lietas 107.-108.lapa).

Ņemot vērā norādītos apstākļus, tiesa atzina, ka nav pamata lietas izskatīšanas atlikšanai, un saskaņā Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Prasītājas pārstāvis /Persona B/ tiesas sēdē apelācijas sūdzību uzturēja, sniedza prasības pieteikumā apelācijas sūdzībā norādītajam analogus paskaidrojumus.

MOTĪVU DAĻA

Tiesa, noklausījusies prasītājas pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esoš materiālus, apelācijas sūdzības motīvus, uzskata, ka prasība ir noraidāma pilnīgi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtīb sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts sūdzībā.

No prasītājas apelācijas sūdzības (lietas 65.-66.lapa) izriet, ka prasītāja Rīgas pilsētas Kurzemes rajona ties 2015.gada 11.marta spriedumu ir pārsūdzējusi pilnībā.

Atbildētājs /Persona A/ pirmās instances tiesas spriedumu nav pārsūdzējis.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances ties spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā da noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2015.gada 11.marta spriedu ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc Zemgales apgabaltiesa pilnībā pievienojas pirm instances tiesas sprieduma motivācijai un līdz ar to atzīst, ka Civilprocesa likuma 193.panta piektajā da noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā nav nepieciešams norādīt.

Pirmās instances tiesa spriedumā pareizi atzinusi, ka nav pierādīts, ka atbildētājs būtu lietojis dzīvo /Adrese/ laika periodā no 2009.gada 1.februāra līdz 2014.gada 1.augustam.

No dzīvokļa kartītes kopijas redzams, ka /Persona A/ strīdus dzīvoklī bija pierakstīts laika posmā 1992.gada līdz 2000.gadam. 2000.gada 27.janvārī kartītē izdarīts ieraksts, ka /Persona A/ no dzīvokļa ir izrakst un izdarīta atzīme attiecībā uz dzīvokli ,,brīvs" (lietas 23.lapa).

Prasītāja pārstāvis ne pirmās instances tiesas sēdē ne apelācijas instances tiesas sēdē nevarēja paskaidr kurš dzīvoklī dzīvojis un veicis maksājumus līdz 2009.gadam.

No Personu datu pārlūka redzams, ka /Persona A/ dzīvesvietu ārzemēs deklarējis 2013.gada 18.decembrī.

Pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka saskaņā ar Civillikuma 1488.pantu atzīt īres tiesisko attiecī pastāvēšanu var tikai pie nosacījuma, ja īres līguma saistības pildījuši abi līdzēji, un dzīvojamā telpa biju nodota īrniekam dzīvošanai (lietojumā vai turējumā) likumā noteiktajā kārtībā.

Lietā nav pierādījumu par to, ka atbildētājs laika periodā no 2009.gada 1.februāra līdz 2014.gada 1.augusta būtu lietojis dzīvojamās telpas /Adrese/, atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu par īri un komunālajie pakalpojumiem šajā laika periodā. Tieši pretēji, no prasītāja iesniegtā dokumenta, kas prasītāja ieskatā aplieci faktu, ka atbildētājs ir lietojis dzīvokli, redzams, ka pati prasītāja jau 2000.gadā atzinusi, ka dzīvoklis ir brīvs tajā neviens nedzīvo.

Līdz ar minēto atzīstams, ka prasītāja nav pierādījusi, ka starp pusēm no 2009.gada 1.februāra lī 2014.gada 1.augustam pastāvēja īres tiesiskās attiecības, tāpēc prasība par izlikšanu no dzīvojamās telpas un p parāda piedziņu ir noraidāma.

Prasītāja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka pirmās instances tiesa neinformēja prasītāju, ka viņam jāiesnie papildus pierādījumi par faktu, ko likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējis atbildētājs.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pama savus prasījumus. Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Juridiskajā literatūrā norādīts, ka fakta neapstrīdēša jānošķir no fakta atzīšanas. Neapstrīdēšana atbrīvo pusi no fakta pierādīšanas, bet nepadara šo faktu p nodibinātu *(sk.Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgā vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 182.lpp.)* Pierādījumu novērtēšanā tie jāizdara secinājums par pierādījumu pietiekamību *(sk. sal. A.Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Pr K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 80.lpp.)*

Pirmās instances tiesa noraidījusi prasību tā iemesla dēļ, ka prasītāja nebija pierādījusi, ka atbildētājs p 2000.gada turpināja lietot dzīvokli un starp pusēm turpinājās īres tiesiskās attiecības, tomēr prasītājas pārstāv arī apelācijas instancē nekādus pierādījumus par minētajiem faktiem neiesniedza.

Tiesa uzskata, ka lietā nav nodibināts fakts, ka atbildētājs laika periodā no 2009.gada 1.februāra lī 2014.gada 1.augustam būtu lietojis dzīvojamās telpas /Adrese/, un tas apstāklis, ka atbildētājs nav sniedz paskaidrojumus par prasību un apelācijas sūdzību, nav pietiekams, lai atzītu minēto faktu par nodibinātu un lī ar to dotu pamatu prasības apmierināšanai par atbildētāja izlikšanu no dzīvojamās telpas un īres un komunā pakalpojumu maksas piedziņai 6573,90 *euro* apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka pati prasītāja iesniegusi lietā pierādījumu – dzīvokļa kartīti (ku 2000.gada 27.janvārī izdarīts ieraksts, ka /Persona A/ no dzīvokļa ir izrakstīts un kartītē izdarīta atzīme attiecī uz dzīvokli ,,brīvs" (lietas 23.lapa)), kas pierāda, ka dzīvoklis ir brīvs un nav nevienam izīrēts. Tādejādi minēta pierādījums pierāda nevis prasībā norādītos faktus par faktisko īres tiesisko attiecību pastāvēšanu starp prasītā un atbildētāju, bet tieši pretēji, ka šīs attiecības starp pusēm ir izbeigušās jau 2000.gada 27.janvārī.

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 9.panta pirmā daļa noteic, ka īrniekam ir tiesības iemitināt viņa īrēta dzīvojamā telpā savu laulāto, vecākus (adoptētājus), darbnespējīgos brāļus un māsas un pilngadīgos bērnu kuriem nav savas ģimenes.

No ieraksta dzīvokļa kartītē arī izriet, ka atbildētājs dzīvoklī iemitināts vēl būdams nepilngadīgs un vi radniecība ar īrnieku norādīta - "brāļa dēls", līdz ar to atbildētājs nav uzskatāms par īrnieka ģimenes locek kuram saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta otrās daļas noteikumiem būtu noteikta mantis atbildība par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām.

Tiesa nepiekrīt prasītājas iebildumiem par to, ka atbildētājs nebija paziņojis prasītājai par izvākšanos dzīvojamās telpas, tāpēc atbildētājam jāmaksā visi ar to saistītie maksājumi. No dzīvokļa kartītes redzams, atbildētājs ir izrakstījies no dzīvojamās telpas un prasītāja pati savos dokumentos (kartītē) ir par to izdarīju attiecīgu atzīmi un norādījusi, ka dzīvoklis ir brīvs. Tiesas ieskatā atbildētājs bija pienācīgi darījis zinā prasītājai, ka viņš dzīvoklī vairs nedzīvo. Tā kā starp pusēm nekad nav bijis noslēgts dzīvojamo telpu īr līgums, atbildētājam nebija pienākuma nosūtīt prasītājai rakstveida līguma uzteikumu.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietā taisījusi likumīgu un pamatotu spriedumu, k apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nevar būt par pamatu prasības apmierināšanai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai no prasītājas SIA ,,Rīgas namu pārvaldniek piedzenami valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi apelācijas instances tiesā 5,09 EUR (liet 104., 113., 114.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu prasītājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīg izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432. - 434.pantu, Zemgales apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt pilnīgi SIA ,,Rīgas namu pārvaldnieks" prasību pret /Persona A/ par izlikšanu no dzīvojamās telp bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas un parāda piedziņu.

Piedzīt no SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, valsts ienākumos ar liet izskatīšanu saistītos izdevumus 5,09 *euro.*

Noteikt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā Civilprocesa likuma 45 452.pantā paredzētajos gadījumos trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma, iesniedz kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā un iemaksājot drošības naudu 284,57 *eu* apmērā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 4.aprīlī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Belicka

Tiesneses I.Skudra

S.Maršāne